

Čj. UOOU-06635/13-20

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako příslušný odvolací orgán podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl dne 6. listopadu 2013 podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu, takto:

Rozklad účastníka řízení, obce Kravaře, se sídlem náměstí 166, 471 03 Kravaře, IČ: 00260657, proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-06635/13-14 ze dne 13. září 2013, **se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.**

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 12. srpna 2013. Podkladem pro zahájení správního řízení byla zjištění Úřadu.

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení zveřejnil prostřednictvím svých webových stránek umístěných na internetové adrese www.new.kravarecl.cz dne 1. srpna 2013 oznámení přestupku obsahující osobní údaje ..., a to v rozsahu jméno, příjmení, obec, ve které má bydliště, a informace o údajném spáchání přestupku spolu s popisem skutku, a dále dne 2. srpna 2013 zveřejnil oznámení přestupku, které obsahovalo osobní údaje ..., a to v rozsahu jméno, příjmení, obec, ve které má bydliště, a informace o údajném spáchání přestupku spolu s popisem skutku.

Správnímu orgánu prvního stupně bylo dne 27. srpna 2013 doručeno vyjádření účastníka řízení, ve kterém uvedl, že nekomentoval skutkovou podstatu přestupku, který mu byl předán a náležitě ověřen. Pachatelé přestupků svým podpisem stvrdili, že opravdu přestupek spáchali. Dále účastník řízení uvedl, že znečitelňuje jakékoli osobní údaje, jako je např. rodné číslo, datum narození, číslo popisné bydliště pachatele apod. a postupuje transparentně, neboť daňovým poplatníkům zveřejňuje, zač vydává veřejné prostředky, jelikož za projednání každého přestupku hradí pověřené obci, v tomto případě městu Česká Lípa, částku 1.000 Kč, a to dle veřejnoprávní smlouvy na zajišťování přestupkové agendy. Tyto prostředky jdou na vrub účastníka řízení, přičemž je nelze vymáhat po osobách, které přestupek spáchaly.

Správnímu orgánu prvního stupně na základě žádosti o součinnost dne 2. září 2013 město Česká Lípa sdělilo, že ani jedno z řízení vedených v souvislosti s postoupenými přestupky nebylo pravomocně skončeno. Dne 3. září 2013 zaslalo správnímu orgánu prvního stupně také oznámení přestupků, která zveřejnil účastník řízení v původní podobě (tedy bez začerněných údajů).

Správní orgán prvního stupně konstatoval, že údaje zveřejněné na předmětných internetových stránkách jsou osobními údaji dle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., neboť se vztahují k jednoznačně určenému resp. určitelnému subjektu údajů. Dále správní orgán prvního stupně k předmětu řízení uvedl, že účastník řízení tím, že eviduje jednotlivé přestupky a následně je předává k projednání městu Česká Lípa, kterému na základě veřejnoprávní smlouvy poskytuje za projednání věci úplatu, zpracovává osobní údaje podezřelých ze spáchání přestupku a stává se tak jejich správcem ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., a tedy odpovídá za dodržování povinností stanovených pro jejich zpracování zákonem č. 101/2000 Sb.

Dále správní orgán prvního stupně uvedl, že v oblasti ochrany osobních údajů se promítá ústavně zakotvené právo na ochranu soukromého a rodinného života, mj. do § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., který stanoví obecnou povinnost nezasahovat do soukromí osob zpracováním osobních údajů pro jiný než zákonem stanovený účel.

Správní orgán prvního stupně konstatoval, že žádný právní předpis neobsahuje podmínky zveřejňování osobních údajů podezřelých ze spáchání přestupků projednávaných obcí, a proto se na daný postup vztahuje obecná úprava nakládání s osobními údaji obsažená v zákoně č. 101/2000 Sb. Účastník řízení je dle správního orgánu prvního stupně s ohledem na výše uvedené jako správce osobních údajů podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb. povinen nakládat s osobními údaji pouze v souladu s účelem, pro který byly shromážděny; zpracovávat osobní údaje k jinému účelu lze, jen pokud k tomu dal subjekt údajů předem souhlas, případně pokud se na takové zpracování vztahuje některá z výjimek dle § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb. Současně je také správce povinen dbát práva na ochranu soukromého a osobního života subjektů údajů.

V případě účastníka řízení bylo dle správního orgánu prvního stupně účelem zpracování osobních údajů podezřelých ze spáchání přestupků evidence těchto přestupků a jejich předání k vyřízení městu Česká Lípa, přičemž zveřejněním osobních údajů prostřednictvím webových stránek byl tento účel zjevně překročen a osobní údaje byly současně zveřejněny bez souhlasu dotčených osob.

Tvrzení účastníka řízení, že se v jeho případě jedná o snahu o transparentnost, považoval správní orgán prvního stupně za irelevantní, neboť i při zveřejňování informací o vynakládání veřejných prostředků, se kterými jako obec hospodaří, je povinen postupovat v souladu se všemi právními předpisy, a to včetně zákona č. 101/2000 Sb. Za účelem zajištění transparentnosti je tak účastník řízení dle správního orgánu prvního stupně oprávněn zveřejnit počty oznámených přestupků, případně částky vynaložené za jejich projednání městem Česká Lípa, nikoliv však osobní údaje (údajných) pachatelů.

Správní orgán prvního stupně tedy na základě výše uvedeného považoval za prokázané, že účastník řízení porušil § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb. a tím spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. c) tohoto zákona, za což mu rozhodnutím čj. UOUU-06635/13-14 ze dne 13. září 2013 uložil v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. pokutu ve výši 30.000 Kč a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Při stanovení výše sankce správní orgán prvního stupně přihlédl jako k polehčující okolnosti ke skutečnosti, že došlo ke zveřejnění osobních údajů dvou subjektů údajů, a to pouze v omezeném rozsahu. Jako přitěžující okolnost považoval správní orgán prvního stupně způsob protiprávního jednání účastníka řízení, tj. zveřejnění údajů prostřednictvím internetu

(tedy vůči neomezenému okruhu osob), čímž došlo k následku, který nelze zpětně žádným způsobem napravit a již způsobený zásah do práv omezit. Dále jako přitěžující hodnotil také skutečnost, že došlo ke zveřejnění informací o spáchání činů označených za přestupky, aniž by bylo o této skutečnosti pravomocně rozhodnuto, což lze považovat za hrubý zásah do soukromí dotčených osob. Účastník řízení tak dle správního orgánu prvního stupně nerespektoval právo na soukromí, resp. na informační sebeurčení každého tak, jak vyplývá z čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, a které patří mezi základní lidská práva. Dobu, po kterou byly údaje zveřejněny, správní orgán prvního stupně neposoudil ani jako polehčující ani jako přitěžující okolnost. Po zhodnocení uvedených okolností případu uložil správní orgán prvního stupně sankci při dolní hranici zákonné sazby.

Shora uvedené rozhodnutí bylo účastníkovi řízení doručeno dne 13. září 2013. Proti tomuto rozhodnutí podal účastník řízení v zákonné lhůtě dne 26. září 2013 osobně rozklad.

Ve svém rozkladu účastník řízení uvedl, že získání informací obcí o tom, že byl spáchán přestupek, je nahodilým shromážděním osobních údajů, které nejsou dále zpracovávány, ale pouze předávány Městskému úřadu v České Lípě. Účastník řízení tedy zastává názor, že se na něho zákon č. 101/2000 Sb. vůbec nevztahuje (dle ustanovení § 3 odst. 4 tohoto zákona) a nelze jej tedy považovat za správce osobních údajů ani dovozovat jakoukoli odpovědnost plynoucí z tohoto titulu.

Dále účastník řízení uvedl, že zveřejnění části úřední korespondence s městem Česká Lípa nelze považovat za zpracování osobních údajů a to ani v případě, kdy by byly údaje zveřejněny v plném rozsahu. Dotčené osoby by se pak mohly dle jeho názoru domáhat ochrany svých osobnostních práv dle § 11 a 12 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, a nikoli dle zákona č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení dále v rozkladu uvedl, že údaje před zveřejněním předmětných informací anonymizoval a uvedl tak pouze jméno a obec a nikoli další údaje, které by teprve byly způsobilé být osobními údaji ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. Určitelnost subjektu údaje nemůže dle účastníka řízení záviset na subjektivním poznání jeho nejbližším okolím, ale musí se jednat o objektivní a spolehlivou identifikaci kýmkoli bez dalších specifických znalostí. Za paradoxní považuje účastník řízení argument a contrario, že v obci s větším počtem obyvatel by zveřejnění jména a názvu obce nevadilo, jelikož se vždy může najít někdo, kdo dotyčného identifikuje, a proto by výše uvedené údaje nemohly být zveřejněny ani v sebevětší obci. Dále účastník řízení uvedl, že sám Úřad přiznává, že osoby, jejichž údaje byly zveřejněny, identifikoval až na základě komunikace s městem Česká Lípa, od kterého obdržel oznámení přestupků v původní podobě (bez začerněných údajů).

Dále účastník řízení uvedl, že považuje za chybné tvrzení správního orgánu prvního stupně, které posoudil jako přitěžující okolnost, že uveřejněním informace na internetových stránkách účastníka řízení dochází k nezvratnému kroku, jelikož účastník řízení může garantovat, co se na jeho stránkách bude zveřejňovat. Účastník řízení se rovněž ohradil proti „teorii“ Úřadu, kterou se dle jeho mínění snažil ospravedlnit rozhodnutí o uložení sankce, která hovořila o vytváření tzv. černé listiny. Za černou listinu označil účastník řízení rubriku „opustili nás“, která se nachází na jeho internetových stránkách, kde jsou zveřejňována smuteční oznámení.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházal jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

Odvolací orgán k námitce účastníka řízení, že jím zveřejněné informace nebyly osobními údaji, uvádí, že osobním údajem se dle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. rozumí jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů, přičemž subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Na základě jména,

příjmení a názvu obce, a také popisu skutku, lze dle odvolacího orgánu subjekt údajů identifikovat a je přitom nepodstatné, zda jej může určit pouze jediná osoba, skupina osob či úplně každý. Z definice pojmu osobní údaj rozhodně nevyplývá, že by subjekt údajů musel být jednoznačně identifikovatelný pro kohokoli, a proto dle odvolacího orgánu k tomu, aby se jednalo o osobní údaj, postačuje, aby subjekt údajů mohl identifikovat i velmi malý počet osob, např. někteří obyvatelé obce, v níž subjekt údajů bydlí. Skutečnost, že se v případě účastníka řízení jedná o malou obec, možnost identifikace subjektů údajů zvyšuje, avšak dle odvolacího orgánu by bylo možné na základě zveřejnění stejného rozsahu údajů i v obci s větším počtem obyvatel subjekt údajů jednoznačně identifikovat a ani správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí neuvedl, že by takové jednání bylo v souladu s právními předpisy (k pojmu osobní údaj blíže viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 5 As 158/20012-49 ze dne 23. srpna 2013).

Dále k tomuto odvolací orgán uvádí, že správní orgán je povinen ve výroku rozhodnutí jednoznačně popsat skutek, a tedy i dostatečně konkretizovat osoby, jejichž osobní údaje byly zveřejněny, aby nemohlo dojít k jejich záměně, a proto si vyžádal potřebné informace od města Česká Lípa. Jak je již uvedeno výše, není podstatné, zda na základě zveřejněných údajů může subjekty údajů identifikovat kdokoli, tedy i Úřad, nebo zda je může identifikovat pouze malý okruh osob. Odvolací orgán je tedy toho názoru, že údaje zveřejněné účastníkem řízení jednoznačně jsou osobními údaji ve smyslu definice § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.

K argumentu účastníka řízení, že se v posuzovaném případě jedná o nahodilé shromažďování, odvolací orgán uvádí, že zpracováním osobních údajů se dle § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. rozumí jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky, zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. Účastník řízení je dle odvolacího orgánu povinen evidovat informace o tom, že došlo ke spáchání přestupku, tj. shromažďovat, uchovávat a dále zpracovávat osobní údaje, případně je předat městu Česká Lípa k přestupkovému řízení a o všech těchto krocích je povinen vést evidenci dle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. V případě účastníka řízení tak došlo k naplnění hned několika pojmů výše uvedené definice, a to včetně zveřejnění osobních údajů. Dle odvolacího orgánu je nutné považovat postupy související s projednáváním přestupků za systematickou činnost upravenou zákonem, přičemž účastník řízení je povinen shromažďovat informace o pachatelích přestupků, příp. o osobách podezřelých ze spáchání přestupků a jedná se tedy o zpracování osobních údajů ve smyslu definice uvedené v § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., na které se tento zákon plně vztahuje, a to bez ohledu na to, zda účastník řízení přestupky projednává sám, nebo věc k přestupkovému řízení předává jiné obci.

Tvrzení účastníka řízení ohledně garance obsahu jeho webových stránek není dle odvolacího orgánu ve vztahu k projednávané věci relevantní, jelikož správní orgán prvního stupně žádným způsobem nezpochybnil skutečnost, že si obsah těchto stránek určuje sám účastník řízení. Zveřejněním osobních údajů na internetu však dochází k vytvoření tzv. elektronické stopy, která se pojí se subjektem údajů a které je obtížné, ne-li nemožné, se zcela zbavit. K informacím zveřejněným na internetu má navíc přístup neomezený okruh osob a jejich šíření je velmi snadné a rychlé.

Ke zveřejňování osobních údajů o pachatelích přestupků, natož o osobách ze spáchání přestupku pouze podezřelých, odvolací orgán dále uvádí, že státní moc lze dle čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Možnost zveřejnit osobní údaje pachatele přestupku dříve vyplývala z § 26 odst. 1 písm. b) zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, a to formou uložení opatření tzv. veřejné důtky. Také věcný záměr zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o přestupcích) předpokládá, že za

přestupek bude možné uložit správní trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Z odůvodnění tohoto záměru pak jednoznačně vyplývá, že tento správní trest nebude možné uložit fyzické osobě z důvodu ochrany jejích osobních údajů. V obou výše uvedených případech se však jedná o zveřejnění informací o spáchání přestupků, o nichž již bylo pravomocně rozhodnuto, což nebyl případ účastníka řízení. Současný zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, však zveřejňování informací o pachatelích přestupků neumožňuje, neboť řízení i jeho výsledek je neveřejné. Postup účastníka řízení tak byl dle odvolacího orgánu nezákonný, a to z důvodu, že se v době zveřejnění prozatím nejednalo ani o osoby obviněné z přestupku (dosud proti nim nebylo zahájeno řízení), a i pokud by tyto osoby byly uznány vinnými ze spáchání přestupku, ani tehdy zákon zveřejnění takové informace neumožňuje.

Ohledně vytváření tzv. černých listin odvolací orgán uvádí, že z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ani ze spisového materiálu nevyplývá, že by se tímto správní orgán prvního stupně jakkoli zabýval nebo bral uvedený argument v potaz, a proto považuje tento argument za irelevantní. Odvolací orgán přesto k pojmu černá listina, tzv. blacklist, uvádí, že tento pojem je běžně používán pro seznamy subjektů či objektů (např. fyzická osoba, podnikatel, IP adresa počítače, e-mailová adresa), kterým byla uložena nějaká restrikce či sankce (např. jim nebude povolen vstup do určitého státu, nemohou se ucházet o veřejnou zakázku, není povoleno od nich přijímat e-maily, nebo nemohou vkládat příspěvky do diskuzí). Dle odvolacího orgánu tak lze za černou listinu považovat i vytvoření seznamu osob, které se dopustily protiprávního jednání (rozesílají spamy, páchají trestnou činnost – rejstřík trestů je také specifickou, zákonem upravenou, formou blacklistu), ať už je účelem vytvoření tohoto seznamu cokoli (zamezení pokračování v protiprávní činnosti, uhrazení způsobené škody či veřejné zostuzení).

Odvolací orgán ze shora uvedených důvodů neshledal rozklad účastníka řízení a jím uváděné argumenty za důvodné. Napadené rozhodnutí je vydáno v souladu s právními předpisy a je zřejmé, že účastník řízení se správního deliktu dopustil.

Na základě všech shora uvedených důvodů tudíž odvolací orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů nelze odvolat.

Praha 6. listopadu 2013

otisk úředního razítka

RNDr. Igor Němec, v. r.
předseda

Za správnost vyhotovení:
Martina Junková